

A fagy és az őszibarack

A KAJSZI ÉS AZ ŐSZIBARACK A LEGÉRZÉKENYEBB A TAVASZI FAGYOKRA, KÜLÖNÖSEN AZ UTÓBBIBÓL NEM NAGYON TALÁLNI FAGYTŰRŐ FAJTÁT. A HAZAI FAISKOLÁKBAN LEGGYAKRABBAN MEGTALÁLHATÓ FAJTÁK KÖZÜL AZÉRT JÓ NÉHÁNY LEGALÁBB KÖZEPESEN FAGYTŰRŐNEK BIZONYULT.

HORVÁTH CSILLA

Mindjárt itt az ültetési időszak, érdemes átgondolni, melyik fajtát válasszuk. Magyarországon tíz fajta adja a szemzések több mint felét, tudtuk meg *Palesits Zsoltól*, a Magyar Gyümölcsfaiskolák Országos Egyesülete elnökétől. A legnagyobb mennyiségben a *Redhaven* fajtát szaporítják. Az USA-ban nemesített, jóízű, magvaváló, július végén, augusztus elején érő őszibarack. Rendszeresen és bőven terem, a téli hideget jól elviseli. Érés idejében még mindig az egyik legjobb fajta, bár színeződése nem olyan intenzív, mint amit ma elvárnak. Annyira ismert és elterjedt fajta, hogy az

őszibarackok érésidejét a *Redhaven*hez mérik. A következő klasszikusunk, a *Suncrest* ugyancsak amerikai fajta. A *Redhaven* után 18 nappal érkezik, középnagy-nagy gyümölcsét 60-80%-ban bordópiros fedőszín borítja. Magvaváló, jóízű barack, rendszeresen és bőven terem. Fája közepes növekedési erélyű. Az *Early Redhaven* körülbelül két héttel érkezik a *Redhaven* előtt, mosott piros fedőszíne 50-80%-os. Jóízű, de inkább édes barack, félig magvaváló. A ritkítására kell nagyon figyelni, mert sok gyümölcs kötődik rajta. Jó fagyűrő. A *Cresthaven* is amerikai nemesítésű őszibarack, a *Redhaven* után 28

nappal érik. Húsa szilárd, jóízű, magvaváló. Téli lehülésekre érzékeny, és közepes a terméshozama, viszont későn virágzik, ami a tavaszi fagyok elkerülésében lehet előnyös. Fája erős növekedésű.

A hazai szaporításban előkelő helyen szerepel a fehér húsú *Champion*, ami az USA-ban született még a 19. században. A Redhaven után 22 nappal érik, nagy gyümölcse szabályos gömb alakú, halvány, durván molyhos. Íze különösen finom, lédús, magvaváló őszibarack. Rendszeresen és bőven terem, bár lassan fordul termőre. Az egyik leginkább fagyűrő, jól bevált fajta.

Egy amerikai nektarint, a *Stark Redgoldot* is nagy arányban szaporítják a hazai faiskolák. Nagy, gömb alakú, 80%-ban színeződő gyümölcse 20 nappal a *Redhaven* után érik. Jóízű, magvaváló barack. Középerős növekedésű a fája és jól tűri a téli hideget. A nektarinok közt két amerikai (*Fantasia*, *Flavortop*) és egy olasz (*Venus*) fajta szerepel a top tízben, de sajnos mindegyik érzékeny a téli vagy a tavaszi lehülésekre. Manapság talán nem annyira a téli fagytól kell tartanunk, hanem a tavasztól, amit reményeink szerint a késői virágzású fajtákkal lehet elkerülni.

A laposbarackok fagyűrőbbek, mint a hagyományos fajták

A legfagyűrőbb, de nem a leggyakrabban szaporított fajták közé tartozik a *Piroska*. Középerős növekedésű, rendszeresen és bőven terem. Gyümölcse közepes méretű, kissé lapított gömb alakú, sárgásfehér alapon mosott, csíkozott sötét rózsaszín fedőszín borítja. Húsa fehér, a héj alatt pirosas bemosódással, közepkemény, lédús, édes fűszeres ízű. Magja kicsi, félig magvaváló. Körülbelül két héttel a *Redhaven* előtt érik.

Még mindig az egyik legjobb fajta a Redhaven és a fagyűrő is jó

A manapság egyre divatosabb laposbarackok vagy pogácsabarackok általában jobban viselik a tavaszi fagyot, mint a hagyományos fajták és a nektarinok. Hazai forgalomban a magyar nemesítésű *Remény* található. A *Redhavennel* egy időben, július végén, augusztus elején érik. Gyümölcse középnagy-nagy méretű, zöldesfehér alapon a napos oldalon pirossal mosott. Fehér húsa zamatos, lédús, édes.

Mit tegyünk, ha mégis elfagyott az őszibarack?

Megkönnyíti a dolgunkat, ha általában szálvesszős metszést alkalmazunk, mert kisebb a növekedés az elfagyás után, mint ha csapra metszenénk. Sajnos ördögi kör alakulhat ki, ha visszatérő fagyok érik a kertünket. Termés híján erős lesz a növekedés, ami károsan hat a rügyfejlődésre: a következő évben fagyérzékenyebbek lesznek a virágok. Érdemes változtatni a műtrágyázáson is, a fagyveszély elmúltára tartogassuk a tervezett nitrogénmennyiség nagyobbik részét, és ha megtörtént a baj, ne is adjuk ki. Lombtrágyázással ellensúlyozni lehet a hideghatást, monokálium-foszfáttal, monoammónium-foszfáttal a fán lehet tartani a kissé károsodott gyümölcsöket.

A gyümölcscrítákra azért kell figyelni, mert nagy termés után is nő a fagyérzékenység. Virágzás után 40 napon belül kell elvégezni a ritkítást, különben nem érünk el vele kedvező hatást.

Fagyos években különösen figyelni kell a zöldmetészsre, mert könnyen fölkopaszodnak a fák, ha nem távolítjuk el időben és kellő mennyiségben a sok erős hajtást. Minden függőleges, vastagodó hajtást vágjunk ki. Vizet csak annyit adjunk, ami segít életben tartani a fákat.